

HVORNÅR KAN FORENINGER KLAGE SELVSTÆNDIGT TIL NATUR- OG MILJØKLAGENÆVNET

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Selvom foreninger kan være tillagt selvstændig klageadgang til Natur- og Miljøklagenævnet, betyder det ikke, at eksempelvis en landboforening kan udnytte denne klageadgang.

Natur- og Miljøklagenævnet har ved tre afgørelser fra sidst i marts 2015 taget stilling til en "gammel travet", nemlig afgrænsningen af, hvem der er klageberettiget. I de tre sager blev problemstillingen vurderet i forhold til foreninger og en bredere kreds af personer.

Som udgangspunkt vil sagens part altid være klageberettiget. DLBR virksomhederne kan følgelig bistå sagens part med at indbringe en klage for nævnet.

I tillæg hertil er det på miljøområdet ofte fastsat, at andre har selvstændig klageadgang, heriblandt foreninger. Foreningerne kan på egne vegne klage til nævnet over en afgørelse, men der stilles krav til det formål, som foreningen varetager og/eller til arten/styrken af foreningens interesse i sagen. Det betyder, at landboforeninger som udgangspunkt ikke kan udnytte denne selvstændige klageadgang.

BAGGRUND

Efter naturbeskyttelsesloven og miljømålsloven kan følgende foreninger klage til nævnet:

- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Se naturbeskyttelseslovens § 86 og miljømålslovens § 55.

Der er nogenlunde tilsvarende klagemuligheder for foreninger efter miljøbeskyttelsesloven, jf. dennes § 100, og efter husdyrbrugloven, jf. dennes § 86, men her skal lokale foreninger forinden have bedt kommunalbestyrelsen eller miljøministeren om underretning om den pågældende type afgørelse. Desuden er visse foreninger udtrykkeligt nævnt i disse love som klageberettigede.

DE TRE AFGØRELSER

Ved afgørelse af 27. marts 2015 i sag [NMK-400-00214](#) m.fl. tog Natur- og Miljøklagenævnet stilling til, om en landboforening kunne anses for selvstændigt klageberettiget i forhold til vandplanerne vedtaget den 30. oktober 2014. Nævnet fastslog, at foreningen, Nordsjællands Landboforening, efter miljømålsloven ikke kunne anses for selvstændigt klageberettiget.

Begrundelsen var, at foreningen ikke kunne anses for at være en lokal forening eller organisation, som har en væsentlig interesse i afgørelsen og ej heller for en landsdækkende forening eller organisation, som varetager beskyttelse af natur og miljø / rekreative interesser.

Afgørelsen er ikke nærmere begrundet, men er i overensstemmelse med nævnets praksis.

Foreningen kan selvsagt ikke anses for landsdækkende. Der er heller ikke tvivl om, at det er en lokal forening.

Nævnets afvisningsgrund går derfor reelt på, at foreningen ikke havde en væsentlig interesse i vandplanerne. Efter forarbejderne til miljømålsloven sigtes der med formuleringen "lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen" bl.a. til lokale organisationer og lokale foreninger, hvis medlemskreds dyrker særlige fritidsinteresser knyttet til naturen, f.eks. lystfiskere, jægere, fugleinteresserede, sejl- og rosportsfolk m.v., hvis der er tale om afgørelser, der på væsentlig måde vil gribe ind i aktiviteterne.

En landboforening varetager medlemmernes generelle faglige, erhvervsmæssige, kollegiale og sociale interesser – og ikke kun medlemmernes fritidsinteresser knyttet til naturen. Efter nævnets praksis er det derfor vanskeligt at forestille sig, hvornår en landboforening er selvstændigt klageberettiget.

Afvisningen minder da også om en tidligere afgørelse fra 12. juli 2012, hvor nævnet afviste, at landboforeningen Gefion var selvstændigt klageberettiget ([sag NMK-400-00117 m.fl.](#) gengivet i MAD 2012.2310).

I en anden afgørelse, også af 27. marts 2015, fastslog nævnet, at foreningen Danske Vandløb heller ikke var selvstændigt klageberettiget ([sag NMK-400-00324](#)). Begrundelsen var, at foreningen efter nævnets vurdering ikke kunne anses for at være en landsdækkende forening eller organisation, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, eller som varetager væsentlige rekreative interesser.

Nævnet havde ved vurderingen lagt vægt på, at foreningens formål var at sikre lodsejernes økonomiske og anvendelsesmæssige værdier i forbindelse med vandløb. Foreningen opfyldte dermed ikke lovens krav om en mere ideel interesse i natur- og miljøbeskyttelse eller i varetagelsen af rekreative interesser.

Ved en tredje afgørelse, af 26. marts 2015 ([sag NMK-512-00119](#)), tog nævnet stilling til, hvorvidt en

række naboer og omboende, som klagede samlet over en afgørelse om adgangsforhold efter naturbeskyttelsesloven, var klageberettigede. Nævnet konstaterede en sådan bredere kreds af personer ikke er tillagt klageadgang efter naturbeskyttelsesloven, hvorfor nævnet afviste klagen. Der tages ikke i afgørelsen stilling til, om de pågældende kunne have opnået klageadgang ved at organisere sig som forening, og ud fra afgørelsens sparsomme oplysninger er dette vanskeligt at vurdere.

KONKLUSION

På baggrund af afgørelserne må det konkluderes, at Natur- og Miljøklagenævnet anlægger en forholdsvis restriktiv vurdering af, hvornår foreninger / en bredere kreds af personer er klageberettigede. Hvis de ikke er tillagt udtrykkelig klageadgang i den relevante lov, og heller ikke er tiltænkt klageadgang efter lovforarbejderne, vil deres klage efter al sandsynlighed blive afvist af nævnet.

For landboforeninger betyder dette, at varetagelsen af sager må ske ved at indbringe medlemmernes sager for nævnet på medlemmernes vegne og ikke ved at klage selvstændigt i eget navn.

Du kan læse mere om partsstatus og klageadgang under emnet "[Forvaltningsret](#)"

Opdatering den 4. maj 2015:

Nævnet har ved afgørelse af 27. april 2015 afvist en klage fra LandboThy, LandboNord og Agri Nord over vandplanerne med henvisning til samme begrundelse som nævnt i afgørelserne ovenfor. Afgørelsen i [sag NMK-400-00204 kan læses her](#).